

نیض اقتصاد
را در دست بگیرید

چارسوگ

۷۳۷

هشدار ۴۰ کارشناس درباره باز شدن تنگه هرمز

اجماع کارشناسان بر حفظ اهرم هرمز؛ بازگشایی تنگه هرمز بدون لغو کامل تحریم‌ها، پایان محاصره دریایی و تحقق همه شروط ایران، فقط به سود آمریکا است

ایران در مذاکرات و مقابله با تحریم‌هاست و نباید بدون تحقق مطالبات ایران از این اهرم صرف‌نظر کرد. این کارشناسان بر این باورند که باز شدن تنگه یا آغاز مذاکره در شرایط کنونی، فشار اقتصادی وارد بر آمریکا را کاهش داده و به سود دولت آمریکا خواهد بود.

در بسیاری از اظهارنظرها از عملکرد نیروهای مسلح در مدیریت و بسته نگه داشتن تنگه هرمز تقدیر شده و این اقدام عاملی برای افزایش قدرت بازدارندگی ایران توصیف شده است.

از دیدگاه کارشناسان، تنگه هرمز صرفاً یک مسیر کشتیرانی نیست، بلکه مهم‌ترین ابزار ژئوپلیتیکی، اقتصادی و بازدارنده ایران در برابر آمریکا و غرب محسوب می‌شود. مصاحبه‌شوندگان بر این باورند که حفظ این اهرم، قدرت چانه‌زنی ایران را افزایش می‌دهد و بازگشایی آن پیش از تحقق اهداف مدنظر ایران، موجب کاهش این مزیت راهبردی خواهد شد.

۴۰ کارشناس اقتصادی و سیاسی در گفت‌وگوهای جداگانه با چارسوگ نسبت به هرگونه باز کردن تنگه هرمز هشدار دادند چرا که معتقدند تنگه هرمز؛ اهرم بازدارندگی ایران در جنگ و پاشنه آشیل اقتصاد آمریکا است. به گفته این ۴۰ کارشناس و تحلیلگر، تنگه هرمز مهم‌ترین گلوگاه انرژی جهان به‌شمار می‌رود.

روزانه حدود ۲۰ میلیون بشکه نفت و فرآورده‌های نفتی، معادل نزدیک به یک چهارم تجارت دریایی نفت جهان، از این آبراه عبور می‌کند.

همچنین نزدیک به یک‌پنجم تجارت جهانی گاز طبیعی مایع (LNG) نیز وابسته به این مسیر است؛ از این رو هرگونه اختلال در تردد کشتی‌ها، آثار فوری بر بازارهای جهانی انرژی برجای گذاشته است. کارشناسان معتقدند بسته ماندن تنگه موجب افزایش قیمت انرژی، بنزین و تورم در آمریکا شده و ذخایر راهبردی نفت این کشور را تحت فشار قرار داده است. از نگاه آنان، تنگه هرمز مهم‌ترین برگ برنده

حسین صمصامی

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس

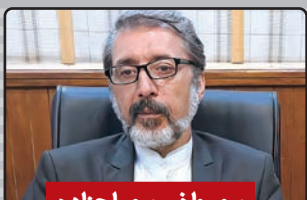
مهدی زریباف

رئیس مرکز مطالعات و مباحثی مدل‌های اقتصادی

منوچهر متکی

نماینده مجلس و وزیر اسبق امور خارجه

مصطفی مصلح‌زاده

سفیر اسبق ایران در اردن

حسن حسن‌خانی

تحلیلگر مسائل اقتصادی

مرتضی سیمپاری

کارشناس مسائل بین‌الملل

محمودرضا سجادی

سفیر اسبق ایران در روسیه

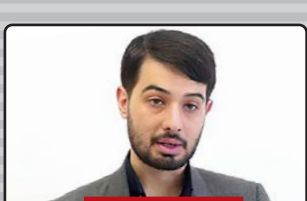
محمود زرین‌ماه

تحلیلگر مسائل اقتصادی

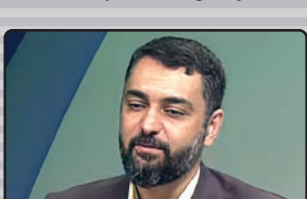
احسان موحدیان

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

مهدی عباسی

کارشناس مطالعات آمریکا

ناصر ترابی

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

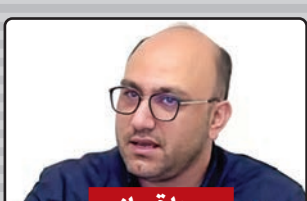
رضا نوشادی

مدیرعامل سابق شرکت مهندسی و توسعه گاز

رضا میرطاهر

کارشناس مسائل بین‌الملل

سینا قربانی

تحلیلگر مسائل بین‌الملل و رسانه

سعید توتونچی

اسدالله بادامچیان

رئیس شورای مرکزی حزب موتلفه

محمدحسین عادل

رئیس کل اسبق بانک مرکزی

عبدالله سهرابی

سفیر پیشین ایران در قطر

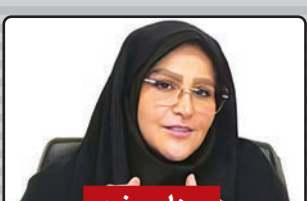
عبدالحمید نادریان

مدیرعامل یک شرکت نفتی و فعال صنعت نفت

محسن کوهکن

عضو اسبق هیات رئیسه مجلس

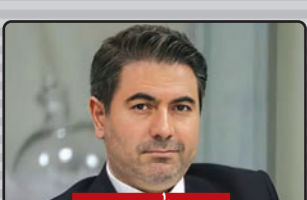
مینا جعفری

تحلیلگر مسائل اقتصادی

علی مرتضوی

اقتصاددان و تحلیلگر مسائل اقتصادی

روح‌الله مدبر

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

مهدی روشنی

تحلیلگر مسائل استراتژیک

حسین کنعانی‌مقدم

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

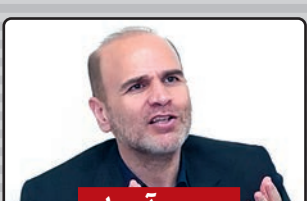
دانیال سجودی

تحلیلگر روابط بین‌الملل

سعید عبدالملکی

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

حسین آجورلو

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

هشدار ۴۰ کارشناس درباره باز شدن تنگه هرمز

اجماع کارشناسان بر حفظ اهرم هرمز بازگشایی به سود آمریکا است

۴۰ کارشناس اقتصادی و سیاسی در گفت‌وگوهای جداگانه با چارسوق نسبت به هرگونه باز کردن تنگه هرمز هشدار دادند چراکه معتقدند تنگه هرمز؛ اهرم بازدارندگی ایران در جنگ و پاشنه آشیل اقتصاد آمریکا است. به گفته این ۴۰ کارشناس و تحلیلگر، تنگه هرمز مهم‌ترین گلوگاه انرژی جهان به ششمار می‌رود. روزانه حدود ۲۰ میلیون بشکه نفت و فرآورده‌های نفتی، معادل نزدیک به یک چهارم تجارت دریایی نفت جهان، از این آبراه عبور می‌کند. همچنین نزدیک به یک پنجم تجارت جهانی گاز طبیعی مایع (LNG) نیز وابسته به این مسیر است؛ از این رو هرگونه اختلال در تردد کشتی‌ها، آثار فوری بر بازارهای جهانی انرژی بر جای خواهد گذاشت. کارشناسان معتقدند بسته ماندن تنگه موجب افزایش قیمت انرژی، بنزین و تورم در آمریکا شده و ذخایر راهبردی نفت این کشور را تحت فشار قرار داده است. از نگاه آنان، تنگه هرمز مهم‌ترین برگ برنده ایران در مذاکرات و مقابله با تحریم‌هاست و نباید بدون تحقق مطالبات ایران از این اهرم صرف‌نظر کرد. این کارشناسان بر این باورند که باز شدن تنگه با آغاز مذاکره در شرایط کنونی، فشار اقتصادی وارد بر آمریکا را کاهش داده و به سود دولت آمریکا خواهد بود. در بسیاری از اظهارنظرها از عملکرد نیروهای مسلح در مدیریت و بسته نگه داشتن تنگه هرمز تقدیر شده و این اقدام عاملی برای افزایش قدرت بازدارندگی ایران توصیف شده است. از دیدگاه کارشناسان، تنگه هرمز صرفاً یک مسیر کشتیرانی نیست، بلکه مهم‌ترین ابزار ژئوپلیتیکی، اقتصادی و بازدارنده ایران در برابر آمریکا و غرب محسوب می‌شود. مصاحبه‌شوندگان براین باورند که حفظ این اهرم، قدرت ژانه‌زنی ایران را افزایش می‌دهد و بازگشایی آن پیش از تحقق اهداف مدنظر ایران، موجب کاهش این مزیت راهبردی خواهد شد.

حسین کنعانی مقدم

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

انسداد سه‌ماهه تنگه هرمز روزی‌بار هیچ مذاکره‌ای ترغن انرژی جهان را به دست ایران می‌دهد. تنگه هرمز مانند یک بمب اتم است که کل دنیا را تحت تأثیر قرار می‌دهد. من معتقدم اگر فقط ۳ ماه دیگر تحمل کنیم و تنگه هرمز بسته نگه داریم، کنترل بازار انرژی جهان دست ایران می‌افتد، آن‌وقت پیروز جنگ ما خواهیم بود؛ ذخایر استراتژیک آمریکا و اروپا در نقطه بحرانی است، تنگه را باز نکنید، هر مذاکره‌ای در سه ماه آینده، اشتباه است.

محمدحسین عادل

رئیس کل اسبق بانک مرکزی

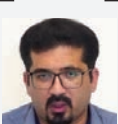
دنیا باید از این بعد به‌داند اگر به ما تجاوزی شود، تنگه هرمز را می‌بندیم. باید به دنیا بگوییم که باز و بسته شدن تنگه هرمز به رفتار آمریکا و رژیم صهیونیستی بستگی دارد. باید به دنیا بفهمانیم که ما در تنگه هرمز هستیم و انواع و اقسام خدمات را می‌توانیم بدهیم و هزینه دریافت کنیم. اگر می‌خواهیم توافقی بار دیگر انجام بدهیم، هر کدام از بخش‌های توافقی با ایران اجرانشود، ایران باید دوباره تنگه هرمز را ببندد. این را هم نباید از نظر دور داشت، جنگ و صلح ما در آینده، فقط با حاکمیت بر تنگه هرمز مشخص می‌شود؛ پس این تنگه را نباید از دست داد. وقتی ترکیه می‌خواست بر تنگه دارا نل و بسفر حاکمیت کند، ابتدا عده‌ای از کشورها مقاومت کردند ولی به مرور این رویه برقرار شد. لذا هر طور شده باید تنگه هرمز را تنگه داریم.

عبدالحمید نادریان

مدیرعامل یک شرکت نفتی و فعال صنعت نفت

خدای آمریکایی‌ها قیامت بنزین است و تا می‌توانیم باید این کار را در آمریکا گران نگه داریم. فقط فشار بر مردم آمریکا می‌تواند باعث عقب نشینی ترامپ شود. فعلاً تنگه هرمز را نباید باز کرد. آمریکایی‌ها در فشار اقتصادی بدی قرار دارند. بسته ماندن تنگه هرمز تورم زیادی را برای آمریکا و برخی کشورهای دنیا تحمیل کرده است. باز کردن تنگه در شرایط کنونی فقط به نفع ترامپ است.

جواد میرگلوی بیات

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

الآن وقت باز کردن تنگه هرمز نیست، اگر تنگه هرمز را تا فصل سرما مثل الآن بسته نگه داریم، اروپا رومستان سختی خواهد داشت. گاز قطر در رقابت اروپا و روسیه نقش بسیار مهمی ایفا می‌کند و ما با حبس این گاز در تنگه هرمز باعث خاموشی اروپا در زمستان خواهیم شد، بنابراین باز کردن تنگه هرمز در این شرایط به صلاح ما نیست.

حسن حسن خانی

تحلیلگر مسائل اقتصادی

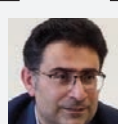
بسته ماندن تنگه هرمز نرخ بهره اوراق قرضه آمریکا را به بیش از ۴ درصد رسانده و کارشناسان می‌گویند اگر به ۵ درصد برسد، طوفان دهی در اقتصاد آمریکا دیگر قابل کنترل نخواهد بود. اقتصاد ژاپن یعنی مرکز نقل و آرامش اقتصاد آمریکا، اگر تنگه را بسته نگه داریم و اقتصاد ژاپن بیش از این ضربه بخورد در واقع اقتصاد آمریکا رو به نابودی می‌رود. اگر چند ماه دیگر تنگه هرمز بسته بماند و عبور نفت از خلیج فارس مختل شود، اقتصاد آمریکا به هیچ وجه نمی‌تواند خالی شدن ذخایر نفت را به این زودی‌ها جبران کند. الآن با ماه بسته نگه داشتن تنگه هرمز تا اکنون ۱ میلیارد بشکه نفت را از بازار انرژی جهان حذف کرده‌ایم و با سرعت در حال خالی کردن ذخایر استراتژیک آمریکا هستیم.

فرشید فرحناکیان

تحلیلگر حقوق انرژی

تنگه هرمز بعد از تنگه مالاکا مهم‌ترین تنگه دریایی دنیاست. عده‌ای می‌خواهند تنگه هرمز را بی‌ارزش کنند تا با قیامت اندکی آن را از چنگ ما در بیاورند و ما نسبت به حفظ آن دلسرد شویم. عده‌ای مدام روی راه‌های جایگزین برای کاهش اهمیت تنگه هرمز تاکید می‌کنند تا این تنگه را از دست ایران در بیاورند. از سوی دیگر ذخایر استراتژیک نفت و گاز آمریکا پشت کاهش پیدا کرده و دارند از ذخایرشان استفاده می‌کنند. وابستگی جهان به صادرات نفت و گاز مایع نسبت به زمان جنگ ۴۰ روزه هیچ تغییری نکرده است. آمریکا و چین از ذخایرشان برای تعدیل قیمت انرژی استفاده کرده‌اند و این ذخایر کاهش پیدا کرده است.

یعقوب زراعت کیش

تحلیلگر مسائل اقتصادی

آمریکایی‌ها بابت بسته ماندن کامل تنگه هرمز بسیار نگرانند. هر روز که تنگه هرمز بسته می‌ماند، آثار اقتصادی این بسته ماندن، بر اقتصاد آمریکا پایدارتر خواهد بود. آمریکایی‌ها از این بابت خیلی عصبانی و نگرانند. آن‌ها می‌دانند که به همین راحتی نمی‌توانند قیمت‌ها را پایین بیاورند. از طرف دیگر ما نباید اکنون که فشارها به اقتصاد آمریکا در حال تأثیرگذاری است، تنگه راه‌را کنیم. در اینجا لازم است خدا قوت و دست‌میزاد به نیروهای مسلحمان بگوییم و از آنها بابت چنین زحمات و جان‌فشانی‌ها تشکر کنیم. اگر می‌تواند دیگر تنگه را بسته نگه داریم قیمت بنزین در آمریکا به بالاترین رقم خود خواهد رسید.

شهاب شاه حسینی فرد

معاون سازمان مدیران و متخصصان ایران

واقعیت این است که بسته ماندن تنگه هرمز اقتصاد بسیاری از کشورها را به هم ریخته است. اقتصاد آمریکا پشت‌آ بسته شدن تنگه، خسارت دیده است و این بسته ماندن می‌تواند این خسارت را گسترده‌تر کند. در فیلیپین سوار تا کسبی شدم، راننده تا فهمید ایرانی هستم، به من با احترام گفت آیا می‌دانید اگر یک ماه دیگر تنگه هرمز را می‌بستید کشور ما فلج می‌شد. همین الآن قیمت بنزین در فیلیپین سه برابر شده است.

رضا نوشادی

مدیرعامل سابق شرکت مهندسی و توسعه گاز

انصافاً باید خدا قوت گفت به نیروهای مسلح قوی، قدرتمند و مقتدرمان. نیروهای مسلح ما در بستن تنگه هرمز و تعیین محدوده در این تنگه شاهکار کردند. بعد از سال‌ها متوجه شدیم تنگه هرمز چه ابزار مهم و استراتژیکی برای مقابله با آمریکا است. سال‌ها حسین شریعتمداری را بابت مطرح کردن بستن تنگه هرمز مسخره می‌کردند، حالا فهمیدیم تنگه هرمز چه ابزاری برای مقابله با آمریکا است. هر روز بسته ماندن این تنگه، خسارت‌های گسترده‌ای به آمریکا می‌زند و باید از این فرصت استفاده کرد. تنها جایی در این جنگ که آمریکا خیلی زجر کشید، محدود شدن عبور و مرور از تنگه هرمز بود.

احسان موحدیان

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

قطعاً باز کردن تنگه هرمز در شرایط کنونی به صلاح ما نیست، چراکه ذخایر راهبردی انرژی آمریکا در حداقل خودش هست و باید از این طریق به آمریکا فشار بیاید تا دست از تهدید و قلدری بردارد. توجه داشته باشید که ما سلاح هسته‌ای هم نداریم و غیر از تنگه هرمز ابزار فشاری برای ما باقی نمانده است.

مهدی زریباف

رئیس مرکز مطالعات و مباحث
مدل‌های اقتصادی

اوضاع آمریکا الآن اصلاً خوب نیست و آنها چون می‌دانند اوضاع‌اشان خوب نیست به هردی می‌زنند تا با مذاکره کنند. نباید این فرصت را به آنها بدهیم. بروید رسانه‌های آمریکایی را مطالعه کنید، متوجه می‌شوید ترامپ در چه فشاری است. لذا اهرم مقام مسئولی که با توییت و مصاحبه باعث پایین آمدن قیمت نفت شود، به این کشور خیانت کرده است، نباید گذاشت فشار بحران انرژی در آمریکا کم شود. الآن وقت باز کردن تنگه نیست، باید به نیروهای مسلحمان خدا قوت گفت و از آنها تشکر کرد بابت بسته نگه داشتن تنگه هرمز. این راهم بگوییم اگر آتش بس نمی‌گردیم و نفت ۱۲۰ دلار پایان جنگ ۴۰ روزه را ادامه می‌دایم درآمده کشور دو برابر می‌شد.

حسین آجورلو

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

طبق آخرین گزارش‌های رسمی منتشرشده در آمریکا، بسته ماندن تنگه هرمز توسط ایران و گرانی سوخت، حدود ۷۶۰ دلار به هزینه‌های زندگی هر خانواده آمریکایی اضافه کرده است. ترامپ برای پایین نگه داشتن قیمت بنزین، بخش زیادی از ذخایر استراتژیک نفت آمریکا را مصرف کرده است. مصرف شدن بخش زیادی از ذخایر نفت آمریکا، عدم ثبات و قطعیت در بورس و اقتصاد آمریکا ایجاد کرده و اوضاع ترامپ از نظر سیاسی نامساعد است. اگر وارد فرآیند تقاضم و آتش بس با ترامپ نمی‌شدیم ذخایر پدافندی ارتش آمریکا به سرعت خالی می‌شد و آسیب‌پذیری‌شان در برابر حملات ایران شدیداً افزایش پیدا می‌کرد. هر روز که جنگ طولانی‌تر شود قدرت نمایش ارتش آمریکا بیشتر آسیب می‌بیند و مقابل چشمان چین و روسیه تخریب می‌شود.

علی مرتضوی

اقتصاددان و تحلیلگر مسائل اقتصادی

آیا می‌دانید درآمد سنگاپور از تنگه ما ۳۰ میلیارد دلار در سال است؟ به جز تنگه هرمز ویاب المندب همه تنگه‌ها در دنیا عوارضی می‌گیرند. این رایا بدنامی اگر می‌خواهیم تحریم‌ها لغو ویول‌های بلوکه‌شده ما آزاد شود، این مسیر فقط با حکمرانی بر تنگه هرمز هموار می‌شود. ما بسته ماندن تنگه هرمز فشار زیادی به خانواده‌های آمریکایی آمده است. طبق اعلام مراکز آماری و مطالعاتی آمریکا بسته شدن تنگه هرمز وارد زندگی مردم آمریکا شده و ماهیانه ۷۰۰ دلار به زندگی آن‌ها اضافه کرده است. اگر می‌خواهیم این فشارها ادامه یابد، باید تنگه را همچنان بسته نگه داریم. نیروهای مسلح دارند این زحمت را متحمل می‌شوند و باید به آنها خدا قوت گفت.

مرتضی سیمیماری

کارشناس مسائل بین‌الملل

الآن جنگ، جنگ انرژی در دنیاست. متأسفانه در دوران برجام و قبل از آن، آقایان و برخی دوستان آقایان روحانی و ظریف می‌گفتند جنگ انرژی مهم نیست و انرژی دیگر بازدارندگی نمی‌آورد. الآن همه فهمیدند انرژی همه چیز است. بسته ماندن تنگه هرمز علاوه بر تأثیر بر رفاه و معیشت مردم آمریکا برای دهنندگان آمریکایی نیز اثر دارد. تنگه هرمز پنج ۲۰ درصد از اقتصاد دنیا را می‌چرخاند و فقط هم روی انتقال انرژی تأثیر ندارد. بستن تنگه هرمز مستقیماً روی کشور پمپ بنزین در آمریکا و اروپا اثر دارد. همین الآن رأی دهنندگان جامعه آمریکایی از ترامپ می‌برسند که ما برای چه چیزی در حال جنگ با ایران هستیم؟

محمود زرین ماه

تحلیلگر مسائل اقتصادی

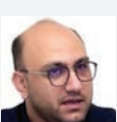
در موضوع تنگه هرمز مسئله فقط نفت نیست؛ ما هلیک، کود، کابل‌های اینترنت و LNG را داریم. تنگه هرمز دارایی بسیار ارزشمندی است که نباید به راحتی از آن گذشت. الآن آمریکا به واسطه بسته ماندن تنگه هرمز فشار اقتصادی بسیار زیادی را دارد تحمل می‌کند. به واسطه این فشار پشت‌دنبال مذاکره و توافق است. ما نباید در شرایط کنونی تنگه راه‌را کنیم، چراکه هر چه بتوانیم مدت‌زمان بیشتری تنگه را بسته نگه داریم، فشار اقتصادی به آمریکا بیشتری شود. البته این زحمات نیروهای مسلحمان است که واقعا باید به این عزیزان خدا قوت بگوییم.

اسدالله بادامچیان

رئیس شورای مرکزی حزب موتلفه

دولت آمریکا در حال حاضر در یک فشار و اجماع جهانی بسیار گسترده برای مذاکره و توافق با ایران و باز شدن مجدد تنگه هرمز قرار دارد. آن‌ها در فشار هستند. مردم آمریکا الآن اصلاً اوضاع اقتصادی خوبی به واسطه افزایش قیمت نفت و گران شدن بنزین ندارند، آن‌ها دنبال مذاکره با نا هستند. لذا من معتقدم مذاکره با آمریکا الآن به صلاح نیست، همچنین نباید در شرایط کنونی تنگه هرمز را رها کرد.

سینا قربانی

تحلیلگر مسائل بین‌الملل و رسانه

ما چند هفته پیش که تنگه هرمز را مجدداً بستیم، بهترین موقع بود. آمریکایی‌ها فکر نمی‌کردند ما اصلاً دست به بستن تنگه هرمز بزنیم. جالب اینجاست آنها هم ذخایر نفتی‌شان را نکرده بودند چون تحلیل‌شان این بود که عبور و مرور فعلاً توسط ایران امکان پذیر خواهد بود و با مملد خودشان ادامه خواهد یافت. لذا ما در بهترین زمان ممکن تنگه هرمز را بستیم و اگر این بسته ماندن را ادامه بدهیم اوضاع آمریکایی‌ها به مراتب بدتر از الآن و قبل می‌شود.

سعید توتونچی

بروهشگر اقتصاد ایران و کارشناس سابق مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

بعد از فراز و فرودهای فراوان بین ایران و آمریکا و پس از جنگ تحمیلی آمریکا علیه ایران و بمباران همه تأسیسات هسته‌ای، نظامی، کارخانه‌ها و پالایشگاه‌ها و نیروگاه‌های ایران توسط آمریکا و رژیم منحوس اسرائیل، تنها صلاح باقی مانده در دست ایران به عنوان اهرم اعمال فشار بر این کشور‌های متخاصم و سایر اعیادی آنها و احقاق حقوق مردم ایران، تنگه هرمز است. کاربرد مدیریت این تنگه و نقش بی‌بدیل و غیرقابل انکار آن بر بازارهای انرژی در ابتدا و تسری این تأثیر به سایر بازارهای مهم جهانی و کسب‌وکارهای اقتصاد جهانی به قدری است که امروز دنیای غرب و آمریکا در رأس آنها حاضر است همه چیز را به‌دست شرایط تنگه هرمز به حالت قبل از جنگ برگرد. بنابراین در این شرایط و با این مختصات شل شدن اراده ایران در افزایش‌بر تغییر مدیریت تنگه هرمز، خیانت به همه‌ای است که ایران برای آن سال‌ها جنگیده. ایران باید برای ابرار اصرار روز تا ظرف‌های مقابل لااقل از این طریق تشیده و خسارات مورد درخواست و سایر خواسته‌های ایران را پرداخت نمایند.

حسین صمصامی

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس

الآن مذاکره کردن با آمریکا فقط به نفع اوست. هیچ فرصتی به منظور مذاکره به آمریکا نباید داد. اگر توان مقابله با آمریکا را داریم که داریم، باید همچنان با او مقابله کنیم. آمریکا یا «شل کن»، «سفت کن» کردن می‌خواهد ما را فریب دهد. نباید فریب آمریکا را بخوریم. قطعاً آمریکایی‌ها مذاکره می‌کنند تا برای جنگ بعدی آماده شوند. با هر پنهانی، رها کردن تنگه هرمز در شرایط کنونی خطای استراتژیک بزرگی است. کسانی که می‌گویند تنگه را شل کنید، آمریکا را نشاناختند. امروز از تنگه کوتاه بیاییم، فردا باید از خیلی چیزها کوتاه بیاییم، چرا باید به خاطر کم‌اثر شدن تنگه هرمز در بلندمدت همین امروز تنگه هرمز را رها کنیم. بسته ماندن تنگه هرمز خسارت‌های زیادی در اقتصاد آمریکا وارد کرده است.

رضا میرطاهر

کارشناس مسائل بین‌الملل

مطمئن باشید بسته ماندن تنگه هرمز به ضرر آمریکا است. اگر تنگه هرمز همچنان بسته بماند، باب المندب کامل بسته شود و انصارالله هم حملاتش به سعودی ادامه دهد، روند افزایشی قیمت جهانی نفت با سرعت بیشتری ادامه داده و قیمت بنزین در آمریکا روند صعودی به خود خواهد گرفت. از سوی دیگر در صورت افزایش قیمت بنزین در آمریکا، شاهد نارضایتی اجتماعی در این کشور خواهیم بود و ترامپ با این اوضاع، کار سختی در انتخابات کنگره خواهد داشت.

اصغر ابراهیمی اصل

معاون وزیر اسبق نفت

واقعیت این است که توافق‌نامه اسلام‌آباد حفره‌های زیادی داشت و مسئولان باخوش باوری آن را افشا کردند. من معتقدم اگر سه چهار هفته دیگر تنگه هرمز را بسته نگه می‌داشتیم و توافق‌نامه اسلام‌آباد امضا نمی‌کردیم، ذخایر استراتژیک آمریکا و برخی کشورها به طرز فاجعه‌آمیزی کاهش می‌یافت. الآن هم اوضاع آمریکا خوب نیست. ذخایر نفتی آمریکا بشدت کاهش یافته است و آنها به شدت دنبال مذاکره و توافق هستند. تنگه نباید در شرایط کنونی باز شود. مالکیت و مدیریت تنگه هرمز حق مسلم ماست و باید به خوبی از آن محافظت کنیم که نیروهای مسلح قوی ما در حال حاضر این مدیریت را به خوبی انجام می‌دهند.

حمید حسینی

عضو اتاق بازرگانی

اگر بتوانیم تنگه هرمز را تا مدتی، هم‌نظر به خوبی بسته نگه داریم، آمریکا مجبور به عقب نشینی خواهد شد. مین‌گذاری‌های اخیر در تنگه، ناوچه‌های آمریکایی را به مشکل انداخته است. واقعیت این است که بسته نگه داشتن تنگه هرمز در هفته‌های اخیر، فشار انصارالله به سعودی و بستن باب المندب، آمریکا را تحت فشار گذاشته و مجبور به عقب نشینی کرده است. تحلیل من این است که نگاه آمریکا این نیست که قبل از انتخاباتش وارد جنگ تمام‌عیار با ایران شود.

مجتبی شجاعتی ثمرین

حقوق‌دان و وکیل پایه یک دادگستری

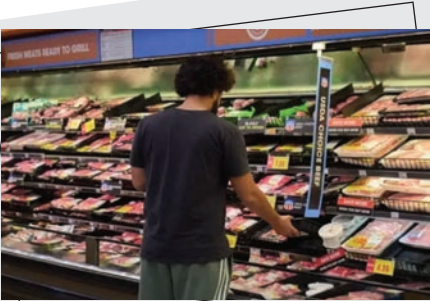
بررسی رسانه‌های معتبر آمریکایی و اندیشه‌ده‌های این کشور نشان می‌دهد، اوضاع اقتصادی آمریکا خوب نیست. این وضعیت نامناسب از بعد ۴ اسفند پارسال آغاز شد و تا زمان باز شدن تنگه هرمز ادامه داشت. بعد از باز شدن تنگه، کمی تنفس در اقتصاد آمریکا را شاهد بودیم اما تا تدبیر نیروهای مسلح، وقتی مجدد تنگه بسته شد، جلوی این تنفس گرفته شد. الآن اوضاع اقتصادی در این کشور به واسطه بسته ماندن تنگه هرمز خوب نیست. قیمت بنزین تقریباً مجدداً روند صعودی به خود گرفته است و اگر تنگه کمی دیگر بسته بماند، مردم آمریکا آثار بیشتری از بسته ماندن رادر زندگی‌شان لمس خواهند کرد. تا زمانی که این گرانی‌ها در معیشت مردم آمریکا باطور واضح احساس نشود ترامپ به رفتارهای احقانه خود ادامه خواهد داد. لذا باز باز شدن تنگه، این فرصت را مجدداً به ترامپ می‌دهیم.

مینا جعفری

تحلیلگر مسائل اقتصادی

همین الآن باذهی اوراق خزانه در آمریکا چیزی حدود ۴ و نیم است. اگر این عدها از ۵ عبور کند، یعنی ساختار مالی در این کشور به هم خواهد ریخت. این اتفاق نزدیک است. این اتفاق به خاطر هزینه‌های جنگ با ایران و بسته ماندن تنگه هرمز رخ داده است، اگر کمی دیگر صبر کنیم، این عدد که الآن از ۴ و نیم هم عبور کرده به خواهد رسید. تمام مؤیدر اقتصاد آمریکا با در اختیار گرفتن تنگه هرمز در دست ماست.

انسداد تنگه هرمز گوشت و مواد غذایی آمریکا را گران کرد

اختلال در یکی از مهم‌ترین مسیرهای انرژی جهان، حالا اثر خود را در اقتصاد آمریکا نشان داده؛ افزایش هزینه حمل‌ونقل، بیمه کشتی‌ها و نهاده‌های تولید باعث شده قیمت مواد غذایی و به‌ویژه گوشت گاو با فشار صعودی مواجه شود که می‌تواند به چالشی سیاسی برای دولت ترامپ تبدیل شود.

انسداد تنگه هرمز دیگر فقط یک مسئله امنیتی در خاورمیانه نیست؛ این آبراه راهبردی اکنون به یکی از متغیرهای اثرگذار بر اقتصاد جهانی، از بازار نفت و گاز گرفته تا قیمت مواد غذایی در فروشگاه‌های آمریکا تبدیل شده است. از ۹ اسفند ۱۴۰۴ و آغاز جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران، عبور و مرور کشتی‌های تجاری و نفتکش‌ها از تنگه هرمز با اختلال جدی مواجه شد. این مسیر که یکی از حیاتی‌ترین شاهراه‌های انتقال انرژی جهان محسوب می‌شود، طی ماه‌های اخیر با توقف کامل تردد مواجه بوده یا حرکت کشتی‌ها در آن با محدودیت و پذیرش ریسک‌های امنیتی انجام شده است. پیامدهای این اتفاق ابتدا در بازار انرژی ظاهر شد اما به تدریج به سایر بخش‌های اقتصاد سرایت کرد. افزایش هزینه حمل دریایی، رشد نرخ بیمه جنگی کشتی‌ها، افزایش قیمت سوخت و نااطمینانی در زنجیره تامین، اکنون به عاملی برای افزایش هزینه تولید و انتقال کالا در اقتصادهای بزرگ تبدیل شده است.

مارک وارنر، سناتور ایالت ویرجینیا اخیرا با اشاره به شرایط اقتصادی آمریکا اعلام کرده است که قیمت گوشت گاو در این کشور حدود ۱۲ درصد و قیمت مواد غذایی حدود ۴ درصد افزایش یافته است. اگرچه عوامل داخلی مانند کاهش تعداد دام، خشکسالی و افزایش تقاضا نیز در این روند نقش دارند اما شوک‌های انرژی و حمل‌ونقل ناشی از بحران‌های دریایی، فشار مضاعفی بر بازار غذا وارد کرده است.

هرمز؛ حلقه اتصال انرژی و امنیت غذایی

اهمیت تنگه هرمز تنها به عبور نفتکش‌ها محدود نمی‌شود. این آبره، یکی از اصلی‌ترین مسیرهای انتقال انرژی جهان است و هرگونه اختلال در آن می‌تواند تعادل بازارهای جهانی را برهم بزند.

بر اساس گزارش‌های سازمان تجارت و توسعه ملل متحد (اکتکاد)، بخش قابل توجهی از تجارت انرژی جهان از این مسیر عبور می‌کند. نفت خام، فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی مایع شده و حتی برخی نهاده‌های کشاورزی از جمله کالاهایی هستند که وابستگی بالایی به امنیت این مسیر دارند. اختلال در چنین مسیری باعث افزایش مستقیم قیمت نفت می‌شود، بلکه یک اثر زنجیره‌ای ایجاد می‌کند. نخست هزینه انتقال انرژی بالا می‌رود، سپس قیمت سوخت راری صنایع و حمل‌ونقل افزایش پیدا می‌کند و در نهایت این افزایش هزینه به کالاهای مصرفی منتقل می‌شود.

اقتصاد غذایی از نخستین بخش‌هایی است که از این شرایط تأثیر می‌پذیرد. تولید محصولات کشاورزی، فرآوری مواد غذایی، نگهداری سردخانه‌ای و جابه‌جایی محصولات همگی وابستگی بالایی به انرژی دارند. بنابراین افزایش پایدار در هزینه انرژی، دیرپاژود در قیمت نهایی مواد غذایی نمایان می‌شود. در این میان، بازار گوشت گاو آمریکا نمونه‌ای روشن از تأثیر بحران‌های جهانی بر قیمت کالاهای داخلی است. آمریکا اگرچه یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان گوشت گاو در جهان است اما به دلیل کاهش ذخایر دامی، خشکسالی‌های چند سال اخیر و افزایش مصرف داخلی، بخشی از نیاز خود را از طریق واردات تامین می‌کند. بر اساس داده‌های منتشرشده، آمریکا سالانه حدود ۲.۷ میلیون تن گوشت گاو وارد می‌کند. افزایش هزینه حمل‌ونقل دریایی و بیمه، قیمت تمام‌شده این واردات را بالا برده و همزمان هزینه تولیدکنندگان داخلی را نیز افزایش داده است؛ زیرا دامداران با هزینه بالاتر خوراک دام، انرژی و حمل‌ونقل مواجه هستند.

بحران هزینه زندگی؛ باشنه آشیل دولت ترامپ

افزایش قیمت مواد غذایی در شرایطی رخ داده که دولت دونالد ترامپ تلاش می‌کند کنترل هزینه زندگی را به عنوان یکی از محورهای اصلی سیاست اقتصادی خود مطرح کند. تورم مواد غذایی از جمله شاخص‌هایی است که حساسیت اجتماعی بالایی دارد، زیرا بر برخلاف برخی هزینه‌های دیگر، خانواده‌ها افزایش آن را به صورت روزانه در خریدهای خود احساس می‌کنند. افزایش قیمت گوشت، لبنیات و سایر اقلام اساسی می‌تواند تأثیر مستقیمی بر ارزیابی مردم از عملکرد اقتصادی دولت داشته باشد. ترامپ پیش‌تر نیز اعلان کرده بود که فشارهای اقتصادی می‌تواند بر تصمیمات سیاسی تأثیرگذار باشد. اکنون بحران هرمز این نگرانی را افزایش داده که ادامه اختلال در مسیرهای انرژی، تلاش دولت آمریکا برای کاهش فشار تورمی را دشوارتر کند. دولت آمریکا طی ماه‌های اخیر اقداماتی مانند افزایش تولید داخلی انرژی و استفاده از ظرفیت‌های ذخیره‌سازی را برای کاهش اثرات شوک‌های بازار دنبال کرده است اما تجربه بحران‌های گذشته نشان داده که کنترل پیامدهای یک شوک بزرگ انرژی زمان‌بر است. بازار انرژی جهانی به دلیل وابستگی شدید کشورها به تجارت دریایی، نسبت به ناامنی در مسیرهای کلیدی بسیار حساس است. حتی اگر تولید نفت کافی در جهان وجود داشته باشد، افزایش ریسک انتقال می‌تواند قیمت نهایی را بالا ببرد. به همین دلیل، بحران هرمز برای واشنگتن تنها یک چالش سیاست خارجی نیست؛ بلکه به مسئله‌ای اقتصادی تبدیل شده که می‌تواند بر رضایت عمومی، هزینه زندگی و فضای سیاسی داخلی آمریکا اثر بگذارد.

زنجیره‌ای که از نفت آغاز و به غذا ختم می‌شود

یکی از مهم‌ترین پیامدهای بحران تنگه هرمز، افزایش هزینه‌های زنجیره تامین جهانی است. در سال‌های اخیر اقتصاد جهان بارها تجربه کرده که اختلال در یک مسیر تجاری می‌تواند تأثیراتی بسیار فراتر از منطقه وقوع بحران ایجاد کند. هم‌گیری کرونا، جنگ روسیه و اوکراین و اکنون بحران خاورمیانه نشان داده‌اند که امنیت غذایی دیگر فقط به میزان تولید وابسته نیست؛ بلکه به امنیت انرژی، حمل‌ونقل و تجارت بین‌المللی نیز گره خورده است. کوده‌های شیمیایی نیز یکی از بخش‌های حساس در این زنجیره هستند. بسیاری از مواد اولیه تولید کود مانند آمونیاک و پوره‌به انرژی وابسته‌اند و اختلال در مسیرهای حمل‌ونقل با افزایش قیمت گاز طبیعی می‌تواند هزینه تولید کشاورزی را افزایش دهد. این موضوع در نهایت به افزایش قیمت محصولات غذایی منجر می‌شود. از سوی دیگر، افزایش هزینه سوخت، تنها واردات را گران نمی‌کند؛ بلکه هزینه فعالیت کامیون‌ها، کشتی‌ها، تجهیزات کشاورزی و صنایع بسته‌بندی را نیز بالا می‌برد. به همین دلیل، اثر بحران‌های انرژی معمولا با فاصله زمانی در بازار غذا ظاهر می‌شود. در آمریکا، افزایش قیمت گوشت گاو اکنون به یکی از نشانه‌های ملموس این فشار تبدیل شده است. محصولی که ارتباط مستقیمی با خاورمیانه ندارد اما از مسیرهای انرژی و حمل‌ونقل جهانی تحت تأثیر قرار گرفته است. بحران تنگه هرمز در سال ۲۰۱۶ بار دیگر نشان داد که اقتصاد جهانی تا چه اندازه به چند مسیر محدود و حیاتی وابسته است. یک آبراه کوچک در خلیج فارس می‌تواند بر قیمت نفت، هزینه حمل‌ونقل و حتی قیمت مواد غذایی در کشوری مانند آمریکا تأثیر بگذارد.

تنگه هرمز، باب‌المنندب و دریای سیاه؛

اختلال حمل‌ونقل در بازار جهانی نفت

گزارش

تنش هم‌زمان در تنگه‌های هرمز، باب‌المنندب و همچنین دریای سیاه، بخش مهمی از تجارت دریایی انرژی را تهدید کرده و اختلال در این مسیرها، عرضه نفت، هزینه حمل‌ونقل و بهای بیمه را افزایش داده و قیمت‌های جهانی انرژی را تحت فشار قرار می‌دهد. پس از حملات آمریکایی-صهیونی علیه ایران و واکنش پشیمان‌کننده ایران از طریق انسداد تنگه هرمز، توجهات به نقش و سهم مسیرهای دریایی به ویژه آبراه‌های کلیدی در تجارت جهان، به ویژه انرژی معطوف شده؛ به طوری که تأثیر این امر در دورت‌ترین نقاط از کانون درگیری نیز قابل لمس بود. در روزهای اخیر و با افزون‌شدن انسداد باب‌المنندب بر نفتکش‌های سعودی به عنوان یکی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان نفت جهان، این روند تشدید شده است.

بازارهای بین‌المللی انرژی به مسیرهای حمل‌ونقل مطمئن مانند تنگه هرمز پیش از جنگ وابسته هستند. انسداد ترانزیت نفت از طریق یک گلوگاه، حتی به طور موقت، می‌تواند منجر به تأخیر تأثیرگذار در عرضه و افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل شود و در نتیجه قیمت‌های جهانی انرژی را افزایش دهد. هرچند می‌توان تأثیر برخی از گلوگاه‌ها را با استفاده از مسیرهای دیگر جایگزین کرد اما برخی از آن‌ها هیچ جایگزین عملی ندارند. برای نمونه، اخیرا الجزیره گزارش داده که بیش از ۷۰ درصد نفت صادراتی از تنگه هرمز قابل جایگزینی نیست. در نیمه نخست سال ۲۰۲۵، کل عرضه نفت و سایر مایعات در جهان حدود ۱۰۴ میلیون بشکه در روز بود که حدود ۲۶ درصد از این میزان، ۷۹.۸ میلیون بشکه در روز، از طریق تجارت دریایی حمل شده است. همچنین در سال ۲۰۲۴ عرضه جهانی گاز طبیعی حدود ۴۰.۷ میلیارد فوت مکعب در روز بود که حدود ۱۱ درصد از آن از طریق تجارت دریایی منتقل شده است.

تنگه هرمز بی جایگزین

بر اساس داده‌های اداره اطلاعات انرژی ایالات متحده تنگه هرمز بین

عمان و ایران، خلیج فارس را به دریای عمان و دریای عرب متصل می‌کند. این آبراه به دلیل عمق و پهنای مناسب خود می‌تواند بزرگ‌ترین تانکرهای نفت خام جهان را عبور دهد. در نیمه نخست سال ۲۰۲۵،

کل صادرات نفت از طریق این تنگه به طور متوسط ۲۰.۹ میلیون بشکه در روز یا معادل حدود ۲۰ درصد از مصرف جهانی مایعات نفتی و یک چهارم از کل نفت تجارت شده دریایی جهان بود. بین سال‌های ۲۰۲۲ و نیمه نخست سال ۲۰۲۵، حجم نفت خام و میعانات گازی که از تنگه هرمز عبور می‌کردند، ۱.۵ میلیون بشکه در روز کاهش یافت که فقط بخشی از آن با افزایش ۰.۵ میلیون بشکه در روز محموله‌های فرآورده‌های نفتی جبران شد. خطوط لوله در عربستان سعودی، امارات متحده عربی و ایران روی کاغذ جایگزین‌هایی برای تنگه هرمز هستند. خط لوله نفت خام شرق-غرب آرامکو سعودی و خط لوله ابوظبلی امارات در مجموع می‌توانند حدود ۴.۷ میلیون بشکه در روز ظرفیت برای دوز دزن تنگه فراهم کنند. تا سال ۲۰۲۷، امارات متحده عربی قصد دارد خط لوله دیگری با ظرفیت ۱.۵ میلیون بشکه در روز بسازد که تنگه را دور می‌زند و از پایانه صادراتی جبل‌ذنا به فجیره می‌رود. ایران نیز خط لوله نفتی گورخ-جاسک و پایانه صادراتی نفت جاسک در دریای عمان را با یک محموله صادراتی در سال ۲۰۲۱ افتتاح و در اواخر سال ۲۰۲۴ چند محموله کوچک ارسال کرد. ظرفیت موثر این خط لوله حدود ۰.۳ میلیون بشکه در روز باقی مانده است.

باب‌المنندب و فشار بر ریاض

در روزهای اخیر، انصارالله یمن در واکنش به تحریم اقتصادی از سوی عربستان، اقدامات متقابلی مانند بستن باب‌المنندب بر روی کشتی‌های سعودی را آغاز کرده است. تنگه باب‌المنندب ۲۲ کیلومتر عرض دارد و بین یمن و جیبوتی، در تنها ورودی دریای سرخ از اقیانوس هند قرار دارد. یمنی‌ها یکی از کرانه‌های آن را کنترل می‌کنند. طبق گزارش شورای روابط خارجی ایالات متحده، بین ۱۵ تا ۱۷ درصد از تجارت دریایی جهانی، به ارزش سالانه بیش از اتریلیون دلار، به همراه ۳۰ درصد از ترافیک کانتنیبری جهانی از این تنگه عبور می‌کند. محموله‌های

نفت، غلات، کود، مواد اولیه، مواد معدنی، لوازم الکترونیکی و قطعات خودرو که برای زنجیره‌های تامین جهانی حیاتی هستند، از این تنگه عبور می‌کنند.

پیش از سال ۲۰۲۴، بیشتر صادرات نفت و گاز طبیعی از خلیج فارس به اروپا و سواحل اقیانوس اطلس در آمریکا شمالی از طریق کانال سوئز یا خط لوله سومد و همچنین باب‌المنندب و تنگه هرمز انجام می‌شد. با این حال، پس از انسداد باب‌المنندب در نوامبر ۲۰۲۳ و بستن بر روی نفتکش‌های سعودی، برخی از کشتی‌ها مسیرهای طولانی‌تر و پرهزینه‌تری را در پیرامون دماغه امید نیک طی کردند. حدود ۴.۹ میلیون بشکه در روز نفت خام و فرآورده‌های نفتی در نیمه اول سال ۲۵ از کانال سوئز و خط لوله سومد و حدود ۴.۷ میلیون بشکه در روز نیز از باب‌المنندب عبور کرده است.

همچنین، صادرات LNG از طریق باب‌المنندب در سال ۲۰۲۴ و نیمه

نخست سال ۲۵ نزدیک به صفر بود، زیرا کشتی‌ها به دلیل نگرانی‌های امنیتی و نرخ بالای بیمه از باب‌المنندب اجتناب کردند. هنگامی که ایران تنگه هرمز را پس از جنگ رمضان بست، عربستان بخشی از نفت صادراتی خود را از طریق خط لوله شرق-غرب به بندر بنبع تغییر داد. طبق گزارش کیلر، صادرات از طریق باب‌المنندب از ۲۴۰ هزار بشکه در روز ماه ژوئن به ۰.۵ میلیون بشکه در روز افزایش یافته و این مسیر اکنون حدود ۷۵ درصد از صادرات عربستان را دربر می‌گیرد. در واقع با انسداد باب‌المنندب، اکنون عربستان سعودی هیچ خروجی برای صادرات نفت خود ندارد. کانال سوئزر در انتهای دیگر دریای سرخ قرار دارد و کشتی‌های دریای سرخ می‌توانند در هر زمانی به سمت

شمال از آن خارج شوند. در واقع، هم سوئز و هم باب‌المنندب در دو انتهای یک آبراه قرار دارند و همه کشتی‌های بین اروپا و آسیا، باید از آن‌ها عبور کنند. در کانال سوئز نیز به علت یاریکی آبراه، بزرگ‌ترین تانکرهای نفتی نمی‌توانند با بار کامل از آن عبور کنند. از همین رو خط لوله «سومد» ساخته شد که از دریای سرخ تا مدیترانه امتداد دارد و به تانکرهای غول‌پیکر اجازه می‌دهد تا بخشی از محموله خود را تخلیه و با بار سبک‌تری از کانال سوئز عبور کنند و سپس نفت را در طرف دیگر مجدداً بارگیری کنند. بنابراین، مسیر دور زدن آفریقا تنها جایگزین مناسب است. دور زدن دماغه امید نیک ۷ هزار کیلومتر و ۱۰ تا ۱۴ روز دیگر به زمان سفر می‌افزاید.

گشودن جبهه سوم

هرچند تمرکز بازارهای جهانی بیشتر معطوف به تنگه هرمز و باب‌المنندب بود، جبهه دیگری برای ایجاد چالش در مسیرهای صادراتی نفت جهان گشوده‌شد. اخیرا اوکراین کشتی‌های روسی را در دریای سیاه و مسیر صادرات نفت قزاقستان و همچنین روسیه را هدف قرار داد؛ به طوری که کنسرسیوم خط لوله خزر اعلام کرده که حملات پهنادی به زیرساخت‌های بین‌المللی، خسارات قابل توجهی به منافع اقتصادی قزاقستان و سهامداران غربی کنسرسیوم وارد کرده است. قزاقستان پس از حملات، صادرات نفت خام از طریق سیستم کنسرسیوم خط لوله خزر (CPC) به پایانه صادراتی دریای سیاه در نزدیکی نووروسیسک را متوقف کرد.

خط لوله CPC ریدپور اصلی صادرات نفت قزاقستان است که روزانه بیش از یک میلیون بشکه نفت خام را منتقل می‌کند و حدود ۸۰ درصد از صادرات نفت این کشور را شامل می‌شود. بیشتر نفت خام از میادین تنگیز، کاشاگان و کاراچاگاناک وارد خط لوله شده و سپس از پایانه فراساحلی در نزدیکی نووروسیسک صادر می‌شود.

کنسرسیوم خط لوله خزر یک پروژه بزرگ بین‌المللی انتقال نفت و سیستم خط لوله است که نفت خام را از میادین عظیم قزاقستان به بندری در روسیه در دریای سیاه منتقل می‌کند. این کنسرسیوم حدود یک درصد از نفت جهان را حمل و تقریبا ۸۰ درصد از صادرات نفت قزاقستان را مدیریت می‌کند. هرچند این رقم در مقایسه با مبادلات نفتی جهان ناچیز است اما در شرایط انسداد هرمز و باب‌المنندب تأثیرگذاری آن افزایش می‌یابد.

نیروهای اوکراینی در ماه‌های اخیر حملات خود را بر زیرساخت‌های انرژی روسیه متمرکز کرده‌اند و کنسرسیوم خط لوله خزر نیز به عنوان یکی از مهم‌ترین شریان‌های صادراتی منطقه، چندین بار هدف این حملات قرار گرفته است. در پی آخرین توقف فعالیت این خط لوله که یک هفته به طول انجامید، بیش از یک میلیون بشکه در روز از نفت صادراتی قزاقستان از بازارهای جهانی حذف شد که این امر نگرانی‌های تازه‌ای را در خصوص امنیت عرضه انرژی ایجاد کرده است.

این اختلال در شرایطی رخ می‌دهد که بازارهای جهانی نفت به دلیل ناامنی در مسیرهای کشتیرانی دریای سیاه و غرب آسیا با چالش‌های لجستیکی متعددی روبه‌رو هستند. توقف موقت فعالیت کنسرسیوم خط لوله خزر نشان می‌دهد که تنش‌های ژئوپلیتیکی در حوزه دریای سیاه تا چه میزان می‌تواند بر جریان صادرات انرژی کشورهای آسیای مرکزی تأثیر بگذارد و ثبات بازار جهانی نفت را به مخاطره بیندازد. در مجموع هرمز، باب‌المنندب و دریای سیاه سه آبراهی که تقریبا نیمی از نفت دریایی جهان از آن‌ها عبور می‌کند، به طور هم‌زمان در معرض درگیری و تنش هستند. این امر مست عرضه را تحت فشار قرار داده و عملا قدرت را در دست چند کشور نفت‌خیز متمرکز می‌کند که می‌توانند به صادرات خود ادامه دهند. در مقابل، بخش بزرگی از اقتصاد جهان به شدت در معرض آسیب قرار می‌گیرد.

تداوم انسداد تنگه هرمز، اقتصاد انگلیس را به لبه پرتگاه رکود می‌کشانند

یک موسسه معتبر خدمات مالی و مشاوره‌ای در گزارشی هشدار داد که در صورت تداوم درگیری‌ها در خاورمیانه و بسته ماندن تنگه هرمز تا اوایل یا اواسط سال ۲۰۲۷، رشد تولید ناخالص داخلی انگلیس احتمالاً در سال جاری به شدت کاهش یافته و سال آینده ۰.۲ درصد کوچک خواهد شد.

به گزارش گاردین، موسسه حسابرسی، خدمات مالی و مشاوره‌ای «ارنست اند یانگ» (EY) در جدیدترین گزارش چشم‌انداز اقتصادی خود با هشدار درباره عواقب بسته ماندن تنگه هرمز، آبراهی که حدود یک پنجم نفت و گاز جهان از آن عبور می‌کند، اضافه کرد: در سوی مقابل، اگر تنگه هرمز تا پایان سه‌ماهه سوم سال جاری بازگشایی شود، بر اساس سناریوی پایه این موسسه اقتصاد انگلیس همچنان از مقاومت نسبی برخوردار خواهد بود؛ به طوری که رشد اقتصادی در سال ۲۰۲۶ به ۰.۹ درصد و در سال ۲۰۲۷ به ۱.۲ درصد خواهد رسید.

پیتر ژونولد، اقتصادار ارشد این موسسه مستقر در لندن، می‌گوید که «گرچه عملکرد اقتصاد انگلیس در سال جاری بیشتر از انتظار بوده و مقاومت‌شان داده (موضوعی که باعث شد این موسسه پیش‌بینی رشد سال ۲۰۲۶ را از ۰.۸ درصد در برآورد ماه مه به ۰.۹ درصد افزایش دهد)، اما همچنان انبهامات زیادی در پیش است.»

وی ادامه داد: «اختلال جاری در بازارهای جهانی انرژی از این پس تاب‌آوری اقتصاد انگلیس را به یونته آزمایش خواهد گذاشت. اگر تنگه هرمز در ماه‌های آینده بازگشایی شود، انتظار داریم که اقتصاد انگلیس از یک رکود عمیق‌تر مصون بماند. اما اگر این آبراه ادامه سال ۲۰۲۷ همچنان بسته بماند، تورم افزایش خواهد یافت و ممکن است اقتصاد سال آینده وارد رکود شود.

احتمالاً بیش از پیش به بخش‌هایی متکی خواهد شد که در سال‌های اخیر موتور محرکه اصلی اقتصاد بوده‌اند؛ به‌ویژه فناوری و خدمات تجاری ارزش افزوده بالا. در عین حال، فشارهای دیرینه بر بخش ساخت‌وساز همچنان نگران‌کننده است. افزایش هزینه پروژه‌ها، تداوم کمبود نیروی کار و رشد ضعیف بهره‌وری، خطر گند شدن اجرا و تحویل پروژه‌های بزرگ زیربنایی را در زمانی که تقاضا همچنان بالاست، افزایش می‌دهد. اگر انگلیس بخواهد هم‌اهداف زیرساختی خود را محقق و هم از رشد اقتصادی گسترده‌تر حمایت کند، بهبود بهره‌وری در این بخش حیاتی خواهد بود.»